

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Асен Иванов Николов, дм

Катедра по акушерство и гинекология
СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД, София

Относно: конкурса за „ДОЦЕНТ“ в област 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност по „Онкология“, за нуждите на Гинекологична клиника, СБАЛО ЕАД, София. Обявен в “Д.В.”бр.67/30.08.2011г. и сайта: <http://www.sbaloncology.bg/dotcent-oncology/oncogynecologybg.htm>.

В конкурса за участие е допуснат единствен кандидат д-р Петя Георгиева Костова, дм.

Професионално развитие

Д-р Петя Костова е родена през 1959 г. в град Оряхово. През 1983 г. завършва висше образование - хуманитарна медицина в ВМИ, МА-София. Първоначално започва работа по разпределение, като ординатор АГ в Районна поликлиника, гр. Летница, след това в Районна болница, гр. Оряхово (1984-1987г.) и 12 поликлиника, София (1987 г.). След конкурс е назначена като научен сътрудник в НОЦ, София - секция „Профилактика и ранна диагностика на туморите“ (1987-1994 г.), а впоследствие преминава през всички стъпала на научната йерархия до главен асистент в Гинекологична клиника НОЦ/ СБАЛО София.

Д-р Костова има признати три специалности: по акушерство и гинекология (1989 г.), социална медицина (1991 г.) и онкология (1997 г.). Следдипломната квалификация на кандидата се документира чрез сертификати и удостоверения за завършени курсове и специализации: в България 9 бр и в чужбина 13 бр., свързани с профила на нейните специалности.

През 2001 г. тя успешно защитава дисертационен труд за образователната и научна степен „Доктор“ на тема: “Организация, качествен контрол и ефективност на цервикалния скрининг в България”.

Ползва английски и руски език и има много добра компютърна подготовка.

Научно-изследователска дейност

В цялостната си научна дейност д-р П. Костова се представя с 103 научни публикации и разработки, от тях: 1 докторат, 76 статии в периодичния научен печат, 13 участия в монографии, сборници и учебници, 13 отпечатани резюмета в престижни научни списания, участие в 5 научни проекта.

Обобщените данни за участие в конкурса за „ДОЦЕНТ” на база нерецензирани научни трудове и активности показват:

- **Научно-изследователска дейност** на база на 82 публикации: 69 статии в периодичния специализиран научен печат – от тях 14 в международни издания, както следва: самостоятелен автор– 3, първи – 29 (4), втори и следващ 37 (10) и участия в 13 монографии, ръководства и учебни помагала (от тях в чужбина – 1), както следва: самостоятелен автор– 3, първи – 1 и втори и следващ автор - 9 (1).
- **Научната активност** е свързана с: отпечатани резюмета - 13 бр., в периодичния международен специализиран научен печат с импакт фактор –в тях както следва; първи – 5, втори и следващ автор – 8; участия в 24 научни форума, от тях – 9 в България, 7 в България с международно участие и 8 в чужбина и представените на тези форуми доклади и постери са общо 43, от тях: самостоятелен автор– 4, първи – 10 (4 в чужбина), втори и следващ 29 (10). Други активности е работата по 7 научни проекта, от тях - 2 международни.

Д-р Костова има общ импакт фактор - 123.435 и индивидуален - 27.43, както следва: на 7 статии - с общ IF= 8.651, и индивидуален - 1.714; на 8

резюмета - с общ IF= 9.409, и индивидуален - 2.772 и на положителни цитирания: общ IF = 105.375, и индивидуален - 23.944.

Цитиранията в България са 37 (на 10 статии, 2 монографии и 1 научно съобщение), а в чужбина- 55 (на 15 статии и 1 научно съобщение).

Представените данни за **h-index** на база данни SCOPUS е 3, на WEB of Knowledge е 4, при среден брой годишни цитирания от 3.73. В базата данни **MEDLINE**, тя е цитирана с 37 публикации на резюмета.

Д-р Костова е била гост-лектор на 7 международни научни прояви (2 в чужбина). Тя е била официален представител на държавата в „Meeting of policy markers and programme managers on: Strengthening cervical cancer prevention in Europe”, WHO Regional Office for Europe, Copenhagen, Denmark, 29-31 May 2007 и в „The 3rd Cervical Cancer Summit Meeting”. European Parliament, Brussels, 20-21 01. 2009.

Доказателство за научната значимост на нейните трудове е поканата за рецензент от редколегията на Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, специализираното медицинско списание с IF от 0.974. (manuscript ID AOGS-09-0685)

Оценка на научната продукция

Научно-изследователската дейност на д-р Петя Костова е свързана основно с проблемите на онкогинекологичната теория и практика, като публикациите са направени в медицинските научни списания: Акушерство и гинекология, Онкология, Проблеми на онкологията, Онкологус, Транспортна медицина, Scripta periodica, Balkan J Clin Laboratory, Journal of BUON, Cytopathology, Int J Gynaecol Obstet и Reproduction и др.

Смятам, че представената справка за научните приноси, от които 8 са с теоретичен, 3 с научно-приложен и 9 с потвърдителен характер, обобщава точно и коректно извършената изследователска дейност.

Оригиналните приноси са свързани със сериозни изследователски постижения в областта на онкогинекологичната профилактика, проучване

етиопатогенезата на рака на маточната шийка и промените във физиологията на жената.

Първата тема е многопластова. При нея за пръв път в нашата страна е направен анализ на организацията, структурата и ефективността на цервикалния скрининг в България за периода 1970-1996 г. (*дисертация, монография 4, публикации: 4, 19, 20*). Извършен е цялостен епидемиологичен анализ на основните показатели за периода 1970-2002 г. и прогнозиране на тези показатели за периода 1997 до 2010 г. , с анализ на 5-годишната преживяемост на пациентките с рак на маточната шийка, с което се обосновава необходимостта от мерки за превенция на това заболяване (*дисертация; монографии 3, 12; публикации №: 16, 28, 44, 54; 62*). Разработени са теоретичните основи на нов модел на онкопрофилактична цервикална скринингова програма (*дисертация, научни проекти № 4; публикации № 25, 36, 49, 57, 64, 65, 66, 67; монография № 4, 8, 9, 10*), като е създаден набор от стандарти за работата на цитологичните лаборатории и са проучени възможностите на вътрешния (*дисертация, монография 5, публикации № 13, 38; проект 2*) и външен качествен контрол в тяхната дейност (*дисертация, монография 5, публикации № 13, 38, проект 2*).

Втората тема с оригинален характер е проучване значението на HPV инфекцията и нейната причинно-следствена връзка с предрака и рака на маточната шийка, като се обсъжда значението на профилактиката, различните диагностични методи и възможностите на профилактичните и терапевтични ваксини и на различните диагностични методи. (*публикации №: 11, 29, 34, 51, 52, 53, монография № 6*).

На база на лабораторни проучвания е разработена оригинална хипотеза за ролята на ендометриалните стромални стволови клетки за месечното възстановяване и реконструкция на маточната лигавица. (*публикации № 55*) Обсъждат се промените във физиологията на жената при разширените онкологични операции от хирургичен и реанимационен аспект. (*публикации № 45, 46*).

Научно-приложните приноси са свързани със създаване на съвременна стратегия за контрол на злокачествените заболявания в България, като на тази

основа е изготвен проект за нова Национална цервикална скринингова програма в съответствие с препоръките на страните от ЕС. (*публикации №:56; монография 1, 6; проект № 1, 2, 3*). В тази връзка, съавторството на кандидата в първата съвременна монография по проблемите на профилактиката, скрининга и ваксините за предрака и рака на маточната шийка, за което има публикувани три официални рецензии от проф. Ив. Черноземски, проф. Гр. Горчев и доц. Т. Кърлов е със стойност на хабилитационен труд.

По-голямата част от останалите приноси засяга различни аспекти от профилактиката и диагностика до лечението и казуистика на различните гинекологични и онкогинекологични заболявания, някои с научно-приложен, други - с потвърдителен характер. Важно значение за практиката са разработените методични указания за диагностика и лечение на предраковите изменения на маточната шийка, които са основа за обучението по колпоскопия (*публикации № 2, 5, 10; монография – 7; научен проект- 1*), както и методичните указания за профилактика, диагностика, лечение и проследяване на жени с неопластични заболявания на репродуктивните органи, необходими за добра клинична практика. (*публикации № 12, 14, 15, 18, 22, 23, 31, 32, 33, 35; 39, 63, 68, 69; монографии № 2, 11, 13*)

Учебно-преподавателска дейност:

Д-р Петя Костова е член на Комисията по научна и учебна дейност на СБАЛО, като нейната учебно-преподавателската дейност е свързана със специфичните задачи на болницата.

Тя е лектор в основния курс за специалността „Онкология” и в тематичните курсове за специалисти „Здравни грижи”. Участва в практическото обучение на лекарите от специализираните курсове по СДО на СБАЛО.

Има съавторство в написването на 13 монографии, със стойност на учебни помагала за лекари акушер-гинеколози, онколози, цитолози и патолози.

Качествата и на отличен преподавател и лектор са доказани на форумите на българските дружества по акушерство и гинекология и онкогинекология. Прави впечатление участието и като гост-лектор на Първия европейски курс по

колпоскопия за млади специалисти от Източна Европа проведен в Краков (Полша) през 2006 год., Европейското Училище по Онкология (1997 г.), работните срещи на EUROCHIP в София и Талин (2006 г.) и работна среща за раков контрол на регионалния офис за Европа на СЗО (София, 2011 г.).

Диагностично-лечебна дейност

Д-р Петя Костова е клиницист с три специалности – акушерство и гинекология (1989), социална медицина (1991) и онкология (1997). Тя владее основните диагностични и лечебни методи на притежаваните от нея специалности.

Професионалните и административните ангажименти са свързани с участието и в работните групи на МЗ по създаване на стратегия за цервикален скрининг (1996-2008г.), работата и като отговорник за Гинекологична клиника в Комисията по ВБИ на болницата, и позицията и на секретар на Онкологичния комитет на клиниката. Член е на Местната комисия по етика за клинични изпитвания на СБАЛО-София, а през 2009г. е изпълнявала длъжността началник на ДКБ на СБАЛО ЕАД, София.

Заключение

На базата на представените наукометрични критерии, преподавателска дейност и квалификация като специалист, считам че **д-р Петя Георгиева Костова, дм** отговаря напълно на условията по чл.29 от ЗРАСРБ и покрива всички критерии и изисквания посочени в раздел 3 и 4 на Правилника на СБАЛО-София, за което убедено препоръчвам да и бъде присъдена академичната длъжност „ДОЦЕНТ” по професионално направление 7.1. „Медицина” и научна специалност „Онкология”

05.01.2012 г.

Рецензент:

(доц. д-р Асен Иванов Николов, дм)